

Vantaan Luontokoulun toimintasuunnitelma 2015

Toiminta turvattu viideksi vuodeksi, talo täyttää 110 vuotta, liikenneyhteydet vähenevät

Vantaan luontokoulun 25. vuosi tulee olemaan jälleen vilkas, syksyllä aloittaneiden kummiluokkien ja jo tulleiden retkikyselyjen perusteella. Myös kursseille on ollut hyvin tulijoita. Kummiluokkien ja yksittäisten luontokoulupäivien opetuspäiviä on yhteensä 130-140 vuodessa. Opetusryhmistä, kurseista ja muusta toiminnasta tulee yhteensä noin 3500-4000 kävijää.

Tärkein asia toiminnalle oli viime vuonna solmittu uusi viiden vuoden sopimus Vantaan sivistystoimen kanssa. Sopimus mahdollistaa toiminnan jatkumisen ja yhteistyön eri alan toimijoiden kanssa. Tämä on välttämätöntä yhteistyön toisten luontokoulujen, kiinteistön ylläpidon ja muun toiminnan onnistumisen kannalta. Sopimus on aiempaan tapaan taloudellisesti hyvin tiukka, joten toimintaa ei voi laajentaa, mutta nykymuotoinen toiminta jatkuu.

Luontokoulun tukikohtana toimiva vanha kyläkoulu, Sottungsby småskola täyttää 110 vuotta. Asiaa on syytä juhlia pienimuotoisesti, järjestelyt ja ajankohta katsotaan vielä tarkemmin yhteistyökumppanien kanssa. Kiinteistöä omistavan nuorisoseuran kanssa tutkitaan mahdollisuutta uudistaa lämmitysjärjestelmää taloudellisempaan ja vähäpäästöisempään suuntaan. Tähän tarvitaan tukia esim. maaseudun kehittämisohjelmasta, jos EU-ohjelmakausi tämän mahdollistaa. Pientä korjausta ja uudistusta kiinteistössä tehdään talouden ja muiden resurssien puitteissa.

WWW-sivujen uudistus aloitettiin viime vuonna, tehdään loppuun 2015 aikana. Hankintoja tehdään opetusvälineisiin ja toimistoon.

Pääkaupunkiseudun luontokoulujen yhteistyö kursseissa jatkuu. Yhteistyötä Metsähallituksen kanssa jatketaan Sipoonkorven luonto-opetuksen kehittämiseksi.

Haasteita asettavat muutokset toimintaympäristössä. Vantaan kaupunki lisää reittejään viheralueilla Sipoonkorven ympäristössä. Huonosti suunniteltu toteutus alustavan ehdotuksen mukaisesti heikentäisi luontokoulun toimintaedellytyksiä ja luonto- ja maisema-arvoja. Hyvin toteutettuna taas tukisi molempia. Vantaan linjauudistuksessa suora yhteys Tikkurilasta, kerran tunnissa kulkeva linja 69/69K, lakkautetaan. Vantaalaiset HSL:n hallituksen jäsenet saivat kuitenkin päätökseen lisäyksen, jonka mukaan Vantaan luontokoulun yhteydet tulee turvata.

1. Luontokoulun tavoitteet ja toimintamuodot

Luontokoulu järjestää kouluille ja päiväkodeille ympäristökasvatusta ja luonto-opetusta, mahdollistaen omia kokemuksia metsästä ja suomalaisesta luonnosta. Luontokoulu lisää oppilaiden ja opettajien lajintuntemustaitoja, luo ymmärrystä siitä miten luonto toimii sekä antaa positiivisia elämyksiä ja edistää ympäristövastuullisuutta. Tavoitteet ja aiheet tukevat perusopetuksen opetussuunnitelmaa ja edistävät luokan ulkopuolisten oppimisympäristöjen käyttämistä. Tavoitteidensa saavuttamiseksi luontokoulu järjestää kummiluokkaopetusta, kurssitoimintaa, saturetkiä ja muita retkiä, sekä tarvittaessa muita toimintamuotoja. Uudet opetussuunnitelmat siirtävät opetusta mm. luontokoulutoiminnan tyyppiseen koulun ulkopuoliseen oppimisympäristöön.

Kummiluokkatoiminta

Kummiluokkatoiminnan kohteena on sekä osallistuva oppilasryhmä että ryhmän opettaja tai varhaiskasvattaja. Kummiluokaksi valittu ryhmä saa lukuvuoden aikana neljä ohjattua luontokoulupäivää luontokoululla tai sen lähimaastoissa. Kummiluokkien opettajille järjestetään ennen opetuskertoja tapaamisia, joissa käydään läpi opetuskertaa, ennakkotöitä ja miten asiaa voi jatkaa jälkikäteen koulussa tai päiväkodissa.

Kummiluokkaopettajien kokonaiskuva opetuksen tavoitteista ja asiakokonaisuuksista vahvistetaan sekä rohkaistaan käyttämään opittuja taitoja ja lähiympäristöä opetuksessa myös tulevana vuosina. Tätä tuetaan järjestämällä kummiopettajille koulutusta luontokoululla ja antamalla myös kirjallista informaatiota. Myös luontokoulupäivien käytännöistä sekä aiheisiin valmistautumisesta ja syventämisestä oppilaiden kanssa annetaan materiaalia.

Vantaan luontokoulussa kummiluokkatoiminta on koettu hyväksi ja kokonaisvaltaiseksi tavaksi ympäristökasvatuksen toteuttamisessa, josta on haettu mallia myös uusia luontokouluja eri puolille Suomea perustettaessa. Helsingin yliopiston tutkimushankkeessa Oppimisen sillat, jatkunut Koulu kaikkialla hankkeena, on ollut kummiluokkatoiminta tutkimuskohteena. Vaikka tällä menetelmällä voidaan ottaa yksittäisiä luokkia vuosittain vähemmän kuin kertaluonteisilla käynneillä, saadaan menetelmällä laadukkaampaa ja pitkävaikutteisempaa opetusta, kuin mitä kertakäynneillä saavutettaisiin.

Kummiluokkavuoden aikana neljän luontokoulukäynnin lisäksi oppilaat valmistautuvat vierailuihin ennakkotehtävien avulla ja jatkavat aihetta koulussa luontokouluvierailun jälkeen. Näin oppimisesta tulee kertaluonteisen vierailun asemasta prosessi, jolloin varsinaisena luontokoulupäivänä voidaan keskittyä luontokouluohjelmaan ja oikean luonnon havainnointiin ja sen tarjoamiin elämyksiin ja jatkaa aiheen työstämistä ja kertaamista omassa koulussa. Usean vierailun aikana oppilaat ja opettajat myös vähitellen omaksuvat uudenlaisen, totutusta luokkatyöskentelystä poikkeavan työskentelytavan. Menetelmä tukee hyvin myös oppimisen kaikkiallisuuden käsitystä ja opetuksen järjestämistä luokahuoneen ulkopuolella.

Kummiluokkatoimintaa kehitetään opettajilta saadun palautteen pohjalta. Keväällä viimeisen kummiluokkakerran jälkeen tullaan jälleen keräämään laajahko kirjallinen palaute kaikilta mukana olleilta opettajilta. Lisäksi kehittämistä tukevat erilaiset tutkimukset, joissa kummiluokkatoiminta on ollut tutkimuksen kohteena. Halutaanko tässä mainita graduntekijä?

Kevätlukukaudella kummiluokkina jatkavat syksyllä aloittaneet 17 ryhmää. Lukuvuoden 2015–2016 kummiluokkahausta kerrotaan kouluihin ja päiväkoteihin keväällä ja syksyllä toimitettavalla hakemuksella ja [www-sivuilla](http://www.sivuilla). Hakuaikaa on 18.8. saakka. Valituilla luokilla on neljä opetuspäivää, kaksi syksyllä ja kaksi keväällä. Lisäksi opettajille järjestetään 3-4 koulutustilaisuutta. Tavoitteena on, että opettajat voisivat liittää koulutukset niin kutsutuiksi veso- koulutuksiksi. Ryhmiä opetetaan lähes aina kahdella opettajalla, jotta ryhmää voidaan jakaa ja opetuksen tavoitteet toteuttaa. Varsinkin suuret ryhmät ja erityisoppilaat hyötyvät tästä.

Kummiluokkatoimintaa järjestetään myös ruotsinkielisenä käytettävissä olevien varojen ja henkilöiden mahdollistaessa. Kummiluokkahausta tiedotetaan edellä mainituilla tavoilla myös ruotsiksi. Keväällä 2015 on ruotsinkielinen ryhmä Dickursby förskolasta. Syksyn 2015? ruotsinkielisten ryhmien määrä riippuu taloudellisesta tilanteesta ja opettajan saamisesta, sillä opetukseen palkataan

äidinkieleltään ruotsinkielinen luontokouluopettaja. Keväällä kausityöntekijänä toimiva Mikaela Granqvist on todennäköisesti käytettävissä myös syksyllä kummiluokkaopetukseen.

Kummiluokkaopetus on vantaalaisille kouluille ja päiväkodeille maksutonta.

Yksittäiset luontokoulupäivät eli retket ja saturetket

Luontokoulupäiviä tullaan jälleen järjestämään myös muille kuin kummiluokkina oleville vantaalaisille lapsiryhmille. Huhti- ja toukokuulle ja mahdollisesti elokuulle palkataan kausityöntekijä, jotta kummiluokkien kauemmaksi suuntautuvina retkipäivinä ja muina mahdollisina päivinä voidaan järjestää ohjattuja opetuspäiviä mahdollisimman monille joko luontokoulun lähimetsässä tai muissa hyvissä retkikohteissa.

Päiväkotikurssit ja 1.-2.- luokkalaisille tarjotaan ensisijaisesti niin kutsuttuja saturetkiä, joilla luontoa tutkitaan tarinan avulla. Isommille koululaisille tarjotaan ensisijaisesti opetuspäiviä eli luontoretkeä Sipoonkorven lähikohteisiin, kuten Kalkkiruukin ja Storträsketin ympäristöön. Kaikki retket ovat toiminnallisia ja tukevat koulujen ja päiväkotien opetussuunnitelmia. Retket ovat vantaalaisille koulu- ja päiväkotiryhmille maksuttomia. Opetusryhmiä on 60-70 taloudellisen tilanteen ja ohjaajien resurssien mukaan. Osa ryhmistä on ruotsinkielisiä. Myös englanninkielisiä ryhmiä on vuosittain.

Kurssit

Kurssien kohderyhmänä ovat Vantaan ja koko pääkaupunkiseudun opettajat ja päiväkotien henkilökunta, muut ympäristökasvattajat ja myös luonnosta kiinnostuneet pääkaupunkiseudun asukkaat. Muiden pääkaupunkiseudun luontokoulujen kanssa siirryttiin vuonna 2009 suunnittelemaan kurssit kalenterivuoden sijasta lukuvuosittain, jotta opettajilla olisi helpompi suunnitella omaa lukuvuosiaikataulua. Lyhyet kurssit ovat maksuttomia. Kevään 2015 kurssit ovat:

Lumijälkikurssi 20.1.2015

Pihka-luonnonharrastuskurssi

Kieltenopiskelua ulkona 14.4.

Case Forest 25.-26.4.

Askartelua luonnonmateriaaleista 5.5.

Hyvinvointia luonnosta 12.5.

Syyslukukauden 2015 kurssiaikataulu täsmennetään maaliskuun vaihteessa. Lisäksi järjestetään Vihreä lippu- kurssitoimintaa paikallisille toimijoille, mikäli tarpeita ja kysyntää on.

Kysynnän mukaan voidaan järjestää 3-4 ympäristö- ja luontokasvatusaiheista tilauskurssia opetus- ja varhaiskasvatushenkilökunnalle. Tilauskurssit ovat maksullisia, vantaalaisille päiväkodeille ja kouluille ne hinnoitellaan kohtuulliseksi kuluiltaan.

Kursseissa tehdään yhteistyötä muiden pääkaupunkiseudun luontokoulujen kanssa. Tavoitteena on kursseille pääseminen yli kuntarajojen ja laajempi tarjonta. Kurssitarjontaan tehdään kysynnän mukaan tarvittaessa myös muutoksia. Pääkaupunkiseudun luontokoulut julkaisevat myös yhteisen

kurssiesitteen lukuvuoden kursseista, joka jaetaan elokuussa alueen kaikille kouluille ja päiväkodeille.

Lisäksi opettajille ja päiväkotihenkilökunnalle järjestetään mahdollisuuksien mukaan myös muiden tahojen kanssa yhteistyössä luontokoulun tavoitteita tukevaa toimintaa ja kursseja.

Vihreä Lippu

Vihreä Lippu on päiväkotien, koulujen ja oppilaitosten kestävän kehityksen ohjelma ja se on osa kansainvälistä Eco-Schools –ohjelmaa. Vihreän lipun pääkoordinaattori on Suomen ympäristökasvatuksen seura. Vantaan luontokoulu toimii Vantaalla Vihreä lippu- ohjelman alueellisena edistäjänä ja resurssiensa mukaan koulujen ja päiväkotien Vihreä lippu- ohjelmien tukena. Vihreä lippu-kursseja järjestetään ensisijaisesti kohdennettuina toimintaa aloittaville ja ohjelmassa mukana oleville kouluille ja päiväkodeille. Kaikille avoimia Vihreä lippu-kursseja järjestetään yhteistyössä muiden pääkaupunkiseudun luonto- ja ympäristökoulujen kanssa.

Yhteistyö: Vantaan kaupunki, Sillanrakentajat, yliopisto

Vantaan kaupungin ympäristökasvatuksen yhteistyöryhmä Vyyhti edistää ympäristökasvatusta Vantaalla. Ryhmään kuuluu Vantaan luontokoulu ja edustajat Vantaan sivistystoimesta ja ympäristökeskuksesta, sekä Pääkaupunkiseudun kierrätyskeskuksesta, nuorisopuoli. Yhteistyö jatkuu myös vuonna 2015.

Pääkaupunkiseudun luonto- ja ympäristökoulujen yhteistyöryhmän, Sillanrakentajien, yhteistyötä jatketaan niin kaupunkien yhteisten tavoitteiden mukaisesti kuin myös tiedonkulun ja synergian edistämiseksi. Lisäksi pääkaupunkiseudun ympäristökasvatuksen yhteistyöryhmä Pääsky kokoontuu kahdesti vuodessa.

Pitkäaikainen kurssiyhteistyö luontokoulujen välillä jatkuu ja aiempien vuosien tapaan tehdään yhteinen ammattilaisen taittama vihko, johon kootaan kaikkein pääkaupunkiseudun luontokoulujen kurssit. Tämän toivotaan lisäävän innostusta ja kiinnostusta ympäristökasvatukseen.

Lisäksi Vantaan luontokoulu on edelleen mukana Koulu kaikkialla- hankkeessa yhteistyökumppanina. Hankkeen tavoitteena on kehittää perusopetuksessa hyödynnettäviä erilaisia oppimisympäristöjä. Hanketta rahoittaa opetus- ja kulttuuriministeriö. Syksyllä 2014 aloittanut luokanopettaja-opiskelija jatkaa opinnäytetyön aiheitaan Vantaan luontokoulun toiminnan sosiaalisesta vaikutuksesta oppilaissa.

Vantaan luontokoulun aloitteesta syntynyt yhteistyö opettajankoulutuslaitoksen kanssa jatkuu myös vuonna 2015 ja suunnitteilla on koulutuspäivä opettajaopiskelijoille syksyllä. LUMA-koulutukset?

Luontokoulun vuokraaminen ulkopuolisille

Luontokoulun tilat ovat kursseja, kokouksia ym. järjestävien tahojen vuokrattavissa niinä päivinä tai aikoina, jona luontokoululla ei ole omaa toimintaa. Juhlatilaisuuksiin tilaa vuokrataan harkin-

nanvaraisesti, sillä vuokrausajana luontokoululla ei ole henkilökuntaa valvomassa tilaisuuksia.

Ulkopuolisilta peritään vuokraa tilojen käytöstä. Vuokraus aiheuttaa kiinteistökuluja sekä vie opettajien työaikaa järjestelyjen lisäksi siivouksena ja korjauksina, joten vuokrasta voidaan vapauttaa vain erityisistä syistä, lähinnä luontokoulua taloudellisesti tukeneita. Luontokouluopettajat voivat myöntää alennuksia luontokoulua vuokrattaessa tarkoituksiin, jotka ovat luontokoulun tavoitteiden mukaisia, ensisijaisesti lasten ympäristökasvatukseen vantaalaisille lapsille.

Liikunnan ja retkeilyn edistäminen

Luontokoulu edistää lasten ulkoliikuntaa totuttamalla lapset liikkumaan metsässä ja muissa vaihtelevissa maastoissa. Liikunnallisuuden edistäminen on muutenkin mukana luontokoulun toiminnassa, luontokoulun opetuksessa ja kursseilla liikutaan luonnossa ja opitaan liikunnallisia leikkejä.

Retkeilytaitoihin kiinnitetään huomioita, vaatetuksesta alkaen. Suomalaisiin vaihteleviin sääilmiöihin opastetaan oikeanlaisella pukeutumisella, jolloin luonnossa olosta voi nauttia joka säällä. Moni lapsi paistaa elämänsä ensimmäisen makkaran ja vuolee ensimmäisen kiehisensä luontokoulun retkellä. Hyvillä kokemuksilla retkeilystä innostetaan lapsia ja nuoria omatoimiseen liikkumiseen luonnossa jatkossakin.

Muut toimintamuodot

Luontokoulu hankki Kehu/kaupunkirahoilla käyttöönsä vuonna 2009 30 kpl kiikareita ja 2 kpl kaukoputkia, joita koulu- ja päiväkotiryhmät voivat lainata omien retkiensä käyttöön. Lisäksi luontokoulu lainaa luuppeja ja maastomikroskoopin.

2. Luontokoulun toimintaympäristö ja tie- ja bussiyhteydet

Vantaan luontokoulu toimii opetuksen ja retkeilyn kannalta erinomaisessa paikassa Ojangan metsän reunassa ja Sipoonkorven kansallispuistosta kävelymatkan päässä.

Sipoonkorven kansallispuisto perustettiin vuonna 2011. Reittejä tullaan kehittämään ja luontokoulu tulee olemaan tässä mukana. Reittiongelma kansallispuistoon Storträsk-lammelle on edelleen ajankohtainen, sillä lyhyempi ja turvallisempi reitti on maanomistajan hyvän tahdon varassa. Uusi reitti on olemassa Sipoonkorven virkistyskäyttösuunnitelmissa ja Vantaan kaupungin virkistysreit-tisuunnitelmissa, mutta toteutumisajankohdasta ei ole mitään tietoa. Toisaalta kaupungilla on alustava kaava, joka toteutuessaan hävittäisi suuren osan luontokoulun opetusikäikässä olevasta osasta Ojangan metsää reittien alle, heikentäisi toiminnan edellytyksiä ja lehtorinteen luontoarvoja. Suunniteltu kookas pysäköintialue Sotungintien varressa muuttaisi myös hyvin säilynyttä perin-nemaisemaa. Asiasta ollaan oltu yhteydessä kaupungin edustajiin.

Vantaan luontokoulun liikenneyhteydet vähenevät uudessa liikennesuunnitelmassa. Syksyllä 2015 suora yhteys Tikkurilasta, kerran tunnissa kulkeva linja 69/69K lakkautetaan. Linjan 68 korvaava linja 711 tekee vuorona 711K kerran aamussa ja kaksi kertaa iltapäivässä kierroksen Sotunkiin tammikuussa saadun tiedon mukaan. Tämä on Vantaalaisten HSL:n hallituksen jäsenten ansiota, jotka luontokoulun yhteydenoton jälkeen saivat yhteyksiä vaativan päätöksen hallituksessa. Kor-

sosta Sotungin kautta Helsinkiin menevä linja 742 lakkautetaan, joten pohjoinen liikenneyhteys menetetään.

Nykyisinkin pieni osa oppilaista kulkee kävellen tai pyöräillen luontokoululle Sotungintietä pitkin. Tie on kapea ilman jalkakäytävää ja pyörätietä ja maaseutumaisesta ulkonäöstä johtuen ajonepeudet ovat korkeita. Tien parannus, kapea kävelyreitti vähintään kaarteessa tai ainakin kaarteiden nopeudenalennus, ei ole edennyt Tiehallituksessa, perusteena vähäinen liikennesuorite. Yhteydenpitoa yritetään jatkossa, jälleen 2015, muutos vaatii varmaan myös Vantaan kaupungin aktiiviteettia. Ratkaisun tulee olla perinnemaisemaan sopiva, kapea ja polkumainen eikä massiivinen ja raskas.

3. Luontokoulun hallinto, henkilöstö ja talous

Vantaan luontokoulua ylläpitää luontokoulun perustaja Vantaan ympäristöyhdistys ry. Luontokoulun rahoitus tulee Vantaan sivistystoimesta. Lisäksi pientä tuloa on kurssitoiminnasta, jolla kateetaan mm. yhteisen kurssiesitteen kulut, sekä tilan vuokrauksesta ja opetusväline- ja opasmyynnistä. Myös ylläpitäjä on poikkeustilanteissa tukenut taloudellisesti luontokoulua.

Luontokoululla on kaksi vakinaista työntekijää. Kevään ja alkusyksyn saturetkiä ja koulujen retkiä ohjaa kausityöntekijä. Retkien ohjauksessa käytetään tarvittaessa myös tuntityöntekijöitä taloudellisten resurssien mukaan.

Työterveydenhuolto on aika jälleen kilpailuttaa. Kilpailutus tehdään vuonna 2015. Hinnan ja laadun lisäksi kilpailutuksessa huomioidaan yhtiön veronmaksu, sillä työterveyteen käytetään yhteiskunnan varoja. Työhyvinvointiin panostetaan, liikuntaseteli/vastaava otetaan käyttöön ja vuodessa on vähintään yksi työhyvinvointipäivä.

Henkilö- ja vapaaehtoisresurssit, luontokoulusunnuntait

Vastaavana luontokoulunopettajana ja luontokoulun toiminnanjohtajana toimii Olli Viding ja toisen opettajana Katja Lembidakis. Olli Viding on 7-tuntinen, Katja Lembidakis 6,5-tuntinen, palaa 7-tuntiseksi jatkossa työsopimuksen mukaan. Tuntityössä ja kursseilla on vaihtuvaa henkilökuntaa. Lisäksi pyritään saamaan mahdollisuuksien mukaan harjoittelijoita/muita opetuskeskeisten ajaksi.

Vantaan ympäristöyhdistyksen hallitus toimii vahvana taustatukena vahvistaen vuosittain luontokoulun toimintasuunnitelman ja budjetin ja ottaa kantaa merkittäviin luontokoulua koskeviin päätöksiin, sekä toimien tarvittaessa luontokoulun tukena. Luontokoulun taloudenhoitajana toimii yhdistyksen taloudenhoitaja Pirkko Kara pientä korvausta vastaan.

Luontokouluopettajat vastaavat luontokoulun toiminnasta. Luontokouluopettajat hoitavat kummi- luokkaopetuksen lisäksi muun opetuksen, kurssitoiminnan ja tilauskurssien järjestämisen, tiedotuksen, siivouksen, puusepäntyöt, pienet korjaukset, www-sivut ja atk-tuen, vuorollaan kurssiesitteen toimittamisen ja yleensä laskutuksen. Ja muun toiminnan taustatueksi tarvittavan työn.

Luontokoulu huolehti laskutuksista ja talousarviostaan ja talouden seurannasta. Pirkko Kara hoitaa kirjanpidon, laskutuksen avustuksista ja palkanmaksun pienellä korvauksella ja hyvin. Lisäksi hän

sosta Sotungin kautta Helsinkiin menevä linja 742 lakkautetaan, joten pohjoinen liikenneyhteys menetetään.

Nykyisinkin pieni osa oppilaista kulkee kävellen tai pyöräillen luontokoululle Sotungintietä pitkin. Tie on kapea ilman jalkakäytävää ja pyörätietä ja maaseutumaisesta ulkonäöstä johtuen ajonopeudet ovat korkeita. Tien parannus, kapea kävelyreitti vähintään kaarteessa tai ainakin kaarteiden nopeudenalennus, ei ole edennyt Tiehallituksessa, perusteena vähäinen liikennesuorite. Yhteydenpitoa yritetään jatkossa, jälleen 2015, muutos vaatii varmaan myös Vantaan kaupungin aktiiviteettia. Ratkaisun tulee olla perinnemaisemaan sopiva, kapea ja polkumainen eikä massiivinen ja raskas.

3. Luontokoulun hallinto, henkilöstö ja talous

Vantaan luontokoulua ylläpitää luontokoulun perustaja Vantaan ympäristöyhdistys ry. Luontokoulun rahoitus tulee Vantaan sivistystoimesta. Lisäksi pientä tuloa on kurssitoiminnasta, jolla kateetaan mm. yhteisen kurssiesitteen kulut, sekä tilan vuokrauksesta ja opetusväline- ja opasmyynnistä. Myös ylläpitäjä on poikkeustilanteissa tukenut taloudellisesti luontokoulua.

Luontokoululla on kaksi vakinaista työntekijää. Kevään ja alkusyksyn saturetkiä ja koulujen retkiä ohjaa kausityöntekijä. Retkien ohjauksessa käytetään tarvittaessa myös tuntityöntekijöitä taloudellisten resurssien mukaan.

Työterveydenhuolto on aika jälleen kilpailuttaa. Kilpailutus tehdään vuonna 2015. Hinnan ja laadun lisäksi kilpailutuksessa huomioidaan yhtiön veronmaksu, sillä työterveyteen käytetään yhteiskunnan varoja. Työhyvinvointiin panostetaan, liikuntaseteli/vastaava otetaan käyttöön ja vuodessa on vähintään yksi työhyvinvointipäivä.

Henkilö- ja vapaaehtoisresurssit, luontokoulusunnuntait

Vastaavana luontokoulunopettajana ja luontokoulun toiminnanjohtajana toimii Olli Viding ja toisen opettajana Katja Lembidakis. Olli Viding on 7-tuntinen, Katja Lembidakis 6,5-tuntinen, palaa 7-tuntiseksi jatkossa työsopimuksen mukaan. Tuntityössä ja kursseilla on vaihtuvaa henkilökuntaa. Lisäksi pyritään saamaan mahdollisuuksien mukaan harjoittelijoita/muita opetuskeskeisten ajaksi.

Vantaan ympäristöyhdistyksen hallitus toimii vahvana taustatukena vahvistaen vuosittain luontokoulun toimintasuunnitelman ja budjetin ja ottaa kantaa merkittäviin luontokoulua koskeviin päätöksiin, sekä toimien tarvittaessa luontokoulun tukena. Luontokoulun taloudenhoitajana toimii yhdistyksen taloudenhoitaja Pirkko Kara pientä korvausta vastaan.

Luontokouluopettajat vastaavat luontokoulun toiminnasta. Luontokouluopettajat hoitavat kummi- luokkaopetuksen lisäksi muun opetuksen, kurssitoiminnan ja tilauskurssien järjestämisen, tiedotuksen, siivouksen, puusepäntyöt, pienet korjaukset, www-sivut ja atk-tuen, vuorollaan kurssiesitteen toimittamisen ja yleensä laskutuksen. Ja muun toiminnan taustatueksi tarvittavan työn.

Luontokoulu huolehti laskutuksista ja talousarviostaan ja talouden seurannasta. Pirkko Kara hoitaa kirjanpidon, laskutuksen avustuksista ja palkanmaksun pienellä korvauksella ja hyvin. Lisäksi hän

huolehtii luontokoulun ja ympäristöyhdistyksen kokonaistaloudesta ja raportoi taloustilanteesta. Tämä on erittäin merkittävä tuki luontokoulun toiminnalle.

Nuorisoseura puhdistaa talkootyönä suurempien lumisateiden jälkeen myös luontokoulun pihan. Luontokoululle ja nuorisoseuralle vievää tietä ylläpitää Kauko Huotari naapurista, tehden myös tieosuuden lumityöt. Nuorisoseuran aktiiveilta toivotaan jatkossakin korvauksetonta konsultaatiota kiinteistötiedoissa ja taidoissa.

Vantaan luontokoulua ylläpitävä Vantaan ympäristöyhdistys asettaa vuosittain luontokoulua tukevan luontokoulutyöryhmän. Luontokoulutyöryhmä kokoontuu tarvittaessa ja tukee luontokoulun opettajien työtä.

Vantaan ympäristöyhdistys järjestää vapaaehtoisvoimin Vantaan luontokoululla kaikille avoimia luontokoulusunnuntai-tapahtumia useita kertoja vuodessa. Pääjärjestäjä on Minerva Schultz, mukana on paljon yhdistyksen hallituksen jäseniä.

Luontokoulunopettajien tapaamiset, muu koulutus ja toiminnan kehittäminen

Luontokoulunopettajat tulevat osallistumaan valtakunnalliseen luontokoulunopettajien tapaamiseen keväällä Turussa ja toiseen tapaamiseen syksyllä pääkaupunkiseudulla. Luontokoulunopettaja Olli Viding osallistuu Suomen luonto- ja ympäristökoulujen liiton toimintaan ohjausryhmän puheenjohtajana/jäsenenä.

Vakinainen henkilökunta pitää yllä ensiaputaitojaan, tänä vuonna jälleen koulutukseen osallistuen, ja päivittää turvallisuussuunnitelmiaan eri retkikohteisiin. Tavoitteena on myös, että vakinaiset opettajat suorittavat hygieniapassin. Myös muuhun koulutukseen, mm. atk osaamisen täydennyskoulutukseen, osallistutaan tarpeiden ja resurssien mahdollistaessa.

Luontokoulu kerää kaikesta toiminnastaan käyttäjiltä kirjallista palautetta, jonka avulla toimintaa kehitetään vastaamaan mahdollisimman hyvin käyttäjien tarpeita. Kummiluokkatoiminnasta kerätty palaute lukuvuoden päätteeksi on varsin laaja. Yksittäisistä luontokoulupäivistä ja kummiluokkatoiminnasta kerätystä palautteesta laaditaan yhteenvedot, jotka toimitetaan sivistysvirastoon.

Luontokoulu seuraa uuden valtakunnallisen perusopetussuunnitelman etenemistä, kommentoi suunnitelmaa ja kehittää omaa toimintaansa vastaamaan tätä sekä Vantaan perusopetuksen uutta opetussuunnitelmaa.

Tiedotus, www-sivut

Luontokoulu kertoo toiminnastaan Vantaan kouluille ja päiväkodeille keskitetysti sähköpostitse ja Eduvantaa-sivuilla, luontokoulun kotisivuilla sekä mahdollisesti pienimuotoisen Luonto Vantaa -lehtisen avulla. Kurseista, luontokoulupäivistä ja kummiluokkahausta lähetetään tiedotteet suoraan kouluille ja päiväkodeille. Kurseista tiedotetaan myös pääkaupunkiseudun luontokoulujen yhteisessä kurssiesitteessä. Luontokoulun toiminnasta tiedotetaan yleisölle myös muissa kanavissa toiminnan niin vaatiessa tai sopivan tilaisuuden tullessa. Uusi tiedotuslista toiminnasta kiinnostuneille otettiin 2014 käyttöön.

Luontokoulun www-sivujen uudistus alkoi jo 2014 syksyllä Saunalahden lopetettua www-hotellin ylläpitämisen. Tänä vuonna on tarkoitus jatkaa työtä ja mahdollistaa myös sivujen skaalautuvuus mobiililaitteille. Kulut ovat yhteensä arviolta 1000 €, josta loput 300 € toteutuu vuonna 2015.

Kiinteistö

Luontokoulu toimii satakymmenvuotiaassa vanhassa kansakoulussa, entisessä Sottungsby småskola. Kiinteistö toimii opetuksen osana tutustuttaen vantaalaiset lapset juuriinsa ja suomalaiseen elämäntapaan ja historiaan. Kiinteistöä oli kansakoulutoiminnan lakattua ylläpitänyt talkootyöllä kiinteistön omistaja Sotungin nuorisoseura, Sottungsby Ungdomsförening ja kiinteistön on kunnostanut asumattomien vuosien jälkeen luontokoulukäyttöön Vantaan Ympäristöyhdistys. Koska luontokoulu ei nykyisen sopimuskautensa aikana maksa varsinaista vuokraa ja vuokraisäntänä toimiva nuorisoseura tarvitsee vapaaehtoistyöresurssinsa nuorisoseurantalon kunnostukseen, tulee luontokoulu myös aktiivisesti osallistumaan luontokoulun kiinteistön ylläpitoon. Pienempiä korjaustöitä tehdään itse tai teetätetään ulkopuolisilla tarpeen vaatiessa.

Vuoden 2015 tavoitteena on katon huolto, vesipiste eteiseen, kaapinovien asennus keittiöön ja kaappien muu parannus, sekä pieniä toiminnallisia parannuksia. Mikäli katon pinnan muovitus ei ole poistettavissa ja pinta huollettavissa talkootyönä, tarvitaan erillistä rahoitusta katon uusimiseen.

Isompana hankkeena on nuorisoseuralla ja luontokoululla parantaa luontokoulun ja nuorisoseuran talojen kiinteistöjen energiatehokkuutta ympäristön ja talouden parantamiseksi. Seurataan uutta EU-ohjelmakautta ja haetaan tukea maaseudun kehittämishankkeiden kautta, sekä mahdollisilta muilta sopivilta tahoilta.

Hankinnat

Vuonna 2015 uusitaan toimistossa yksi työasema ja mahdollisesti toinen kannettava. Käytettynä hankituista työtuoleista osa on myös käyttöikänsä lopussa. Muuta laitteistoa ja välineistöä uusitaan talouden sallimissa rajoissa, koko talousarvio toimiston ja keittiön hankintoihin sisältäen käyttotarvikkeet, ohjelmalisenssit ym. on 2000 €.

Talous

Vantaan sivistystoimi on myöntänyt Vantaan Ympäristöyhdistykselle vuotta 2015 varten 115 000 euron avustuksen luontokoulutoimintaan. Luontokoulun kurssija tukee opintokeskus Visio. Lähiinnä tilauskurssien katteella on voitu maksaa Vantaan osuus pääkaupunkiseudun luontokoulujen kurssiesitteestä. Lisäksi peritään maksua tilan vuokraamisesta ulkopuolisille sekä alennetulla vuokralla kohderyhmille. Pienimuotoista luuppi- ja opaskirjamyyntiä jatketaan. Myynti on ensisijaisesti palvelutoimintaa, tuo kuitenkin myös pientä katetta.

Vuonna 2015 talous on normaali eli saatu avustus ja muut tulot kattavat menot. Talous on tiukka, joten mahdollisiin suurempiin hankintoihin tai korjauksiin tulee hankkia hankerahaa tai muuta avustusta. Ylläpitäjä Vantaan ympäristöyhdistys/Suomen Luonnonsuojeluliitto Vantaa on kiittävästi tukenut vaikeina aikoina luontokoulua. Tavoitteena on, että tuki on 2015 ainoastaan yhdistyksen ja luontokoulun varainhankinnan suuruinen.